

UNIVERZITA KARLOVA**Filozofická fakulta****Zápis o části státní závěrečné zkoušky
Obhajoba závěrečné práce**

Akademický rok: 2016/2017

Jméno a příjmení studenta: Bc. Tomáš Vališka
Datum narození: 24.09.1985
Identifikační číslo studenta: 10896095

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 380645

Název práce: Metodologie psychofyzického problému v Bergsonově Hmotě a paměti

Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: Mgr. Jan Palkoska, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D.

Datum obhajoby : 06.09.2017 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Uchazeč: Cílem práce bylo stanovit metody, jež určují řešení problému „Hmoty a paměti“. K tomu si potřeboval vytvořit základní pojmový aparát: psychologický pojem trvání, rozšíření pojmu trvání na materiální universum. Potom se věnuje orientaci intelektu na praxi: probírá pojmy homogenního prostoru, čísla a času. Vycházel především z „Eseje o bezprostředních datech vědomí“ a z „Hmoty a paměti“. Konstatoval určitý posun mezi oběma texty. Plausibilnější se mu jeví pojetí z „Hmoty a paměti“.

Druhá část práce díky výkladu těchto pojmů pomocí metody racionální rekonstrukce vykládá Bergsonovu intuitivní metodu: rozlišuje empirickou a metafyzickou verzi. Věnuje se především empirické. Jako ústřední pojem se ukázal pojem uspořádání, které vtiskují zkušenosti trvání pojmy. Ty jsou však původně intelektuální. Zavádí se tím určitý prvek hypotetičnosti: hypotézy uspořádanosti trvání. Definuje dva základní pojmy: Rozdíl v poloze a rozdíl ve stupni. Principem poznání není trvání, jako spíše nalezení vhodného uspořádání. Dále vykládá vnitřní strukturu intuitivního aktu.

Ve třetí části postupuje opět metodou racionální rekonstrukce. Vychází více z „Hmoty a paměti“. Snažil se zvládnout základní problém „Hmoty a paměti“. Pokus o zvládnutí tohoto problému konstituuje metafyzickou verzi intuitivní metodu. Zahrnuje i empirickou verzi jako část svého postupu. Obě verze metody se snažil doložit na textu „Hmoty a paměti“.

Vedoucí: V práci se ukazuje pokus o samostatné promýšlení problémů a tah na systematické jádro. Práce je velmi koncentrovaná a její výsledky jsou netriviální. Uchazečova znalost „Hmoty a paměti“ je velmi dobrá a uchazeč text samostatně promýšlí. Je patrná snaha propojovat se systematickým jádrem Bergsonova myšlení. Práce je místy příliš rozvleklá, některé věci se zbytečně opakují.

Práce obsahuje nemálo gramatických chyb, používá málo sekundární literatury. Základní metoda je příliš spekulativní, rekonstrukce Bergsona nemá příliš přímý textový základ. Je otázka, zda jde vůbec o historickou rekonstrukci. Nejsou zohledněna Bergsonova vyjádření z úvodu k „Myšlení a pohybu“, kde Bergson sám popisuje svou metodu a myšlenkový vývoj.

Oponent: Není často jasné, co je Bergsonův výklad a co jsou autorovy vlastní konstrukce. Někdy vnáší do Bergsona cizí problematiku. Textový základ pro rekonstrukci metody je neuvěřitelně úzký. Autor přitom nezohledňuje klíčové texty, kde se Bergson vyjadřuje o své metodě. Některá pravidla obou metod dobře vystihují Bergsona, jiná ale jako by byla převzata spíše z Descarta. Není do jasně vyloženo, jak se liší empirická a metafyzická metoda. Při výkladu „Hmoty a paměti“ došlo k překrytí Bergsonových intencí uchazečovými schématy, uchazeč např. nepřesně určuje, co je základním problémem tohoto spisu.

Klasifikace obhajoby:

velmi dobře

Předseda komise:

Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr. (přítomen)

Členové komise:

Mgr. Václav Němec, Ph.D. (přítomen)

doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D. (nepřítomen)

Mgr. Dita Válková, Ph.D. (nepřítomen)

Mgr. Martin Ritter, Ph.D. (přítomen)